

«Бекітемін»

№1 бөбекжай – бақша меңгерушісі

Ж.Т.Тойымбетова

08 2024 ж.

Консультациялық пункт жұмысының жұмыс жоспары

Уақыты	Тақырыбы	Ойын сауық	Жауаптылар
Қыркүйек	«Баланың мектепке дейінгі білімге бейімделуін қалай қамтамасыз ету керек?»	Кеңес	Ф.Ж. Набикулова тәрбиешілер
	«Баланы кітап қарауға, оқуға үйрету»	Кеңес	Ф.Ж. Набикулова
Қараша	«Баланың физикалық дамуы»	Жылжымалы папка	А.С. Мауленкулова
	«Массаж кілемшелері-бұл теңдесі жоқ рахат және балаларды қатайту құралы»	Кеңес	Педагог-зерттеуші: Б.Б. Нармаханова
	«Тұмаумен қалай ауырмауға болады?»	Кеңес беру	К.С.Жарылкасынова
Желтоқсан	Ойын арқылы баланың саусағын бұлшық еттерін дамыту.	Іскерлік ойын	Е.Е. Раисова
Қаңтар	«Балалардың музыкалық ырғағын дамыту» кеңес	Кеңес	А.М. Оразбаева
	«Сурет салудың дәстүрлі емес формалары арқылы ұсақ моториканы дамыту»	Шебер-сынып	Педагог-зерттеуші: Сарсенбаева Г.Б.
Наурыз	«Үйде қандай дамытушы ойындарын ойнауға болады?»	Кеңес	Педагог-зерттеуші: А.К. Рыспаева
	«Мереке күндері және демалыс кезеңінде режимді сақтау»	Кеңес	Ф.Ж. Набикулова
Сәуір	«Баланы мектепке қалай дайындау керек?»	Кеңес	А.Б. Алимбекова
	Мектеп жасына дейінгі баланың дұрыс сөйлеуін қалыптастыруда ата-ананың рөлі	Кеңес	Е.Е. Раисова
Мамыр	«Дамудың артта қалуын жөнудегі емдеу мен оқытудың рөлі».	Кеңес	К.С.Жарылкасынова

«Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы Тараз қаласының білім
бөлімінің №2 «Айсұлу» бөбекжай -бақшасы» мемлекеттік коммуналдық
қазыналық кәсіпорыны

**Балаланың мектепке дейінгі білімге бейімделуін
қалай қамтамасыз ету керек?**

Әдіскер: Набикулова Ф.Ж.

Тараз қаласы.

Бұл балабақша – бұл баланың өміріндегі жаңа кезең және оған қабылдау баланың мінез-құлық реакцияларының өзгеруімен қатар жүретін қиын тәжірибелермен байланысты болатындығына байланысты. Шынында да, бейімделу - бұл организмнің бейімделуінің күрделі процесі, ол әр түрлі деңгейде – физиологиялық, психологиялық, әлеуметтік деңгейде жүреді.

Бейімделу кезеңінде балаларда туындаған қиындықтар оның ең қолайсыз түріне – тәртіп бұзушылықтарда, ойын және тәрбиелік іс-әрекеттерде, құрдастарымен және тәрбиешілермен қарым-қатынаста көрінетін бейімделудің бұзылуына әкелуі мүмкін.

Соңғы кездері мектепке дейінгі мекемеге барудың жас шегінің бір жағынан 1,5 жастан 3 жасқа дейін артуы, екінші жағынан оқу жүктемесінің артуы бастауыш сынып оқушысының балабақша жағдайына дағдылану мәселесін ерекше өзекті етіп отыр.

Бейімделу процесіне ағзаның барлық жүйелері қатысады. Оның ішінде ағзаның қорғаныс қабілеті төмендейді - бұл баланың ауруына әкелуі мүмкін. Сырқаттанушылықты талдау көрсеткендей, ең жоғары көрсеткіш мектепке дейінгі балалар мекемесіне қабылдаудың бірінші айында, яғни бейімделу кезеңінде болады.

Бейімделу - бұл организмнің өзгермелі сыртқы жағдайларға бейімделуі. Бұл процесс психикалық энергияны көп қажет етеді және көбінесе дененің психикалық және физикалық күштерінің кернеуімен, тіпті шамадан тыс кернеуімен өтеді. Кез келген жастағы балаларға балабақшаға баруды бастау өте қиын, өйткені олардың бүкіл өмірі түбегейлі өзгереді.

Баланың әдеттегі, қалыптасқан өміріне сөзбе-сөз келесі өзгерістер енгізіледі:

- күннің нақты тәртібі;
- жақын жерде туыстарының болмауы;
- құрдастарымен үнемі байланыста болу;
- бұрын таныс емес адамға бағыну және бағыну қажеттілігі;
- жеке зейіннің төмендеуі.

Жаңа әлеуметтік жағдайларға бейімделу ұзақтығы, сондай-ақ балалар мекемесінде болған алғашқы күндердегі балалардың мінез-құлқының сипаты жеке ерекшеліктеріне байланысты. Бір жастағы балалар өздерін басқаша ұстайды:

кейбіреулер бірінші күні жылайды, тамақтанудан, ұйықтаудан бас тартады, ересектердің әрбір ұсынысына зорлық-зомбылықпен жауап береді, ал келесі күні балалардың ойынына қызығушылықпен қарайды, жақсы тамақтанады және тыныш ұйықтайды.

басқалары, керісінше, бірінші күні сырттай сабырлы, біршама тежеледі, тәрбиешілердің талаптарын қарсылықсыз орындайды, ал екінші күні анасымен жылап қоштасады, келесі күндері нашар тамақтанады, ойынға қатыспайды, және 6-8 күннен кейін ғана жақсы сезіне бастайды, тіпті кейінірек.

Өкінішке орай, бұл процестің күрделі және азапты болуы сирек емес. Бала тамақтанудан, ұйықтаудан, құрдастарымен және ересектермен қарым-қатынастан бас тарта алады, жағымсыз әдеттерге бой алдырады.

Неліктен бұлай болады?

Балада бейімделу механизмдері жеткіліксіз дамыған, атап айтқанда әлсіз тежелу процестері және жүйке процестерінің қозғалғыштығы салыстырмалы түрде төмен. Балаға туындаған өзгерістерге бейімделу қиынға соғады, оның ескі байланыстары тез тежелмейді, оның орнына жаңалары да қалыптасады. Алайда, баланың миы өте пластикалық болып табылады және егер бұл өмір сүру жағдайындағы өзгерістер соншалықты жиі орын алмаса және әдеттегі өмір салтын күрт бұзбаса, онда бала дұрыс тәрбиелік көзқараспен теңдестірілген мінез-құлықты тез қалпына келтіреді және ешқандай жағымсыз салдарлар қалмайды, яғни. бала өз өмірінің жаңа жағдайларына бейімделеді.

Баланың балабақшаға бейімделу кезеңі қалай өтеді.

Жаңа әлеуметтік жағдайларға бейімделу процесі әрдайым және барлық балаларда оңай және тез жүре бермейді. Көптеген балаларда бейімделу процесі уақытша болса да, мінез-құлық пен жалпы жағдайдың бірқатар ауыр бұзылыстарымен қатар жүреді. Мұндай бұзушылықтарға мыналар жатады: тәбеттің бұзылуы (тамақтанудан бас тарту немесе дұрыс тамақтанбау), ұйқының бұзылуы (балалар ұйықтай алмайды, ұйқы қысқа, үзіліссіз), эмоционалдық күй өзгереді (балалар көп жылайды, тітіркенеді). Кейде тереңірек бұзылуларды атап өтуге болады: дене температурасының жоғарылауы, нәжістің сипатының өзгеруі, кейбір үйренген дағдылардың бұзылуы (бала горшок сұрауды қояды, сөйлеуі тежеледі, т.б.).

Ағзаның жаңа жағдайларға және жаңа іс-әрекеттерге бейімделуінің қиындығы, баланың денесі қол жеткізген жетістіктері үшін төлейтін жоғары "баға" баланың мектепке дейінгі мекемеге бейімделуіне ықпал ететін барлық факторларды мұқият ескеру қажеттілігін анықтайды. және, керісінше, оны баяулатады, барабар бейімделуге кедергі келтіреді.

Сондықтан баланың бейімделуіне, өмір сүрудің жаңа жағдайларына үйренуіне көмектесу қажет, баланың мектепке дейінгі мекемедегі өмірін оның жаңа жағдайларға барынша адекватты, дерлік ауыртпалықсыз бейімделуіне әкелетін, балабақшаға деген оң көзқарасты қалыптастыруға мүмкіндік беретін осындай ұйымдастыру қажет., ең алдымен құрдастарымен қарым-қатынас дағдылары.

Мектепке дейінгі тәрбиешілердің максаты - балалардың мектепке дейінгі мекемеге ойдағыдай бейімделуіне қолайлы жағдай жасау.

Бейімделудің келесі деңгейлері бар: бұл ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ және ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ.

ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ деңгей (үйрену керек):

- ұ жаңа режимге, өмір ырғағына, жаңа жүктемелерге (отыру, тыңдау, командаларды орындау қажеттілігі)
- ұ өзін-өзі шектеу қажеттілігіне
- ұ өзін-өзі біріктірудің мүмкін еместігіне
- ұ жаңа тағамға, жаңа бөлмелерге, жарықтандыруға, иістерге.

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ деңгей (үйрену керек)

- ұ маңызды ересек адамның болмауына (анасы, әкесі,...)
- ұ өз проблемаларын жалғыз өзі шешу қажеттілігіне
- ұ көптеген жаңа адамдарға және олармен қарым-қатынас жасау қажеттілігіне
- ұ өзінің жеке кеңістігін қорғау қажеттілігіне

Бейімделу процесі 3 дәрежені қамтиды *жеңіл, орташа және ауыр.*

1. Бейімделу процесі әсіресе қиын.

Эмоционалды күй - көз жасы, жылау.

Белсенділік — жоқ (яғни, бала құрдастарымен қарым-қатынастан қашады, ойынға араласпайды)

Ересектермен қарым-қатынас - теріс бала тәрбиешінің өтініштерін қабылдамайды.

Балалармен қарым-қатынас - жағымсыз.

Сөйлеу - жоқ немесе жақындарын еске алумен байланысты.

Мұндай балаларда жақын ересектермен қарым-қатынас жасау, сүйіспеншілік, қамқорлық қажеттілігі дамыған. Көбінесе мұндай балалар тәрбиешіден бір қадам да алыстамайды, оны көз алдында ұстайды және сөзбе-сөз қолынан шығармайды.

2. Орташа деңгейде дағдылану.

Эмоционалды күй — теңгерімсіз, егер ересек адам жанында болмаса жылайды

Қызметі – бақылау, ересектерге еліктеу.

Ересек адаммен қарым-қатынас - тәрбиешінің бастамасымен оң.

Балалармен қарым-қатынас - жоқ немесе оң (өзара).

Сөйлеу - жауап (балалардың, ересектердің сұрақтарына жауап береді).

Мұндай балаларда ересек адаммен қарым-қатынас жасау, онымен ынтымақтастықта болу және одан қоршаған орта туралы ақпарат алу қажеттілігі дамыған.

3. Жеңіл бейімделу.

Эмоционалды күй - тыныш, теңдестірілген

Белсенділік – пәндік әрекет немесе рөлдік ойын.

Ересектермен қарым-қатынас - баланың бастамасы бойынша оң

Балалармен қарым-қатынас - жағымды

Сөйлеу - бастамашыл (өзі ересектер мен балаларға жүгінеді).

Мұндай балаларға ересектермен қарым-қатынас жасау және өз бетінше әрекет ету қажеттілігі тән.

Көптеген балаларда бейімделу процесі уақытша болса да, мінез-құлық пен жалпы жағдайдың біркатар ауыр бұзылыстарымен қатар жүреді..

Мұндай бұзушылықтарға мыналар жатады:

• і табеттің бұзылуы (тамақтан бас тарту немесе тамақтанбау)

• ұйқының бұзылуы (балалар ұйықтай алмайды, ұйқы қысқа, үзіліссіз)

• эмоционалды күй өзгереді (балалар көп жылайды, тітіркенеді).

Кейде тереңірек бұзылуларды да атап өтуге болады:

• і дене температурасының жоғарылауы

• і нәжіс сипатының өзгеруі

кейбір алған дағдыларының бұзылуы (бала горшок сұрауды қояды, сөйлеуі тежеледі, т.б.)

Бір немесе бірнеше шарттар орындалмаған балалар үшін бұл қиын (неғұрлым көп болса, соғұрлым қиын болады). Ата-аналар бұл туралы айтуды қажет деп санамағандықтан, балабақшаға баруды тосын сый ретінде қабылдайтын бүлдіршіндер үшін бұл әсіресе қиын.

Мұны ата-аналар білуі керек:

Бала кезіндегі тәрбиешілер мен бақша туралы жаман сөздер айтуға болмайды. Бұл кішкентай бүлдіршінді бақшаны жақсы жер емес және оны жаман адамдар қоршап алады деп ойлауы мүмкін. Сонда мазасыздық мүлдем жойылмайды.

Жазалауға болмайды немесе кішкентай бүлдіршінге қоштасу кезінде немесе үйде бақшаға бару қажеттілігі туралы айтқан кезде жылағаны үшін ашуланыңыз!

Балабақшадан қорқуға болмайды ("Егер сіз өзіңізді жаман ұстасаңыз, қайтадан балабақшаға барасыз!"). Қорқынышты орын ешқашан сүйікті орынға айналмайды және қауіпсіз болмайды.

Баланы алдауға болмайды, егер кішкентай бала, мысалы, балабақшада жарты күн, тіпті бір күн тұруға мәжбүр болса, сіз жақын арада келесіз деп. Анасы оны күні бойы күткеннен гөрі жақын арада келмейтінін және ең жақын адамына деген сенімін жоғалтуы мүмкін екенін жақсы білсін.

Баланың қоршаған ортаға бейімделуіне көмектесетін үш стиль бар:

а) шығармашылық стиль - бала қоршаған ортаның жағдайын өзіне бейімдей отырып, оны белсенді түрде өзгертуге тырысады және осылайша өзін-өзі бейімдейді;

б) конформды стиль - бала қоршаған ортаның барлық талаптары мен жағдайларын пассивті түрде қабылдай отырып, жай үйреніп кетеді;

в) болдырмайтын стиль - бала қоршаған ортаның талаптарын елемеуге тырысады, оған бейімделгісі келмейді немесе бейімделе алмайды. Ең оңтайлысы - шығармашылық стиль. Ең аз оңтайлысы - аулақ болу.

«Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы Тараз қаласының білім
бөлімінің №2 «Айсұлу» бөбекжай -бақшасы» мемлекеттік коммуналдық
қазыналық кәсіпорыны

Баланы кітап қарауға, оқуға үйрету.

Әдіскер: Набикулова Ф.Ж.

Тараз қаласы.

Балаларды кітап қарауға, оқуға үйрету.

Еліміздің азаматтары қазіргі заманға сай білімді, мәдениетті, оған қоса адамгершілік, кішіпейілділік, қайырымдылық, шындық, адалдық, үлкендерді құрметтей білу сияқты асыл қасиеттер бала бойына кітап арқылы біртіндеп сіңеді. Баланы кітап оқуға көбірек баулу және пайдалы оқу үшін, ең басты балаларға кітапты сүйеге көмектесу керек. Қазіргі балалардың көбінің қиялдары компьютерлік ойындарға ауып кетуіне қарамастан, кітапханашылар мен ата - аналарда, балаларға кітап әлемін сыйлау мүмкіндігі және құқығы қалады. Кітап оқуға үйрету үшін ең алдымен ата - анаға кеңес беру керек. Балаға бір жасынан - ақ кітап ұстатып үйреткен дұрыс. Яғни, ол сәби кезінен бастап кітапты көруге тиіс. Баланы кітапқа қызықтыру үшін суретті, санамақ кітаптардан бастау керек. Үнемі газет - журнал, кітап оқып отырған ата - ананы көрген бала да кітапқа қызығып өседі. 4 - 5 жастан бастап әңгіме, ертегілер оқуға болады.

Кітап оқу баланың ой - өрісін кеңейтеді, ойлауға үйретеді, сөйлеу қабілетін, есте сақтауын, қиялын дамытады, танымдық және дамытушылық қызметін анықтайды. Баланы кітап оқуға көбірек баулу және пайдалы оқу үшін, ең басты балаларға кітапты сүйеге көмектесіп, алдын ала бос уақытында оқитын кітаптарының тізімін белгілеп, оны ата - анасы өздері ұсынуға болады. Баланы жас кезінен кітапты құрметтеуге және оны күтіп ұстауға баулыған жөн. Сондай - ақ, білімнің бір көзі - балалар басылымы. «Айгөлек», «Балдырған», «Мөлдір бұлақ», «Ақ желкен» журналдарына алып, оқып отырса, баланың білімі мен танымы талабына сай болады.

Немістің ұлы ақыны Гете: «Көкірегі ашық адам оқи білуді үйренудің қаншалықты қиын екенін біледі, мен бұған сексен жыл өмірімді арнадым, бірақ әлі кітап оқуды толық үйрендім деп айта алмаймын» деген екен. Балаға кітап оқуды үйретудің алғы шарттары:

1. Кітаптың құдіретін ұғындыру. Оны жыртыпауға, тік отырып оқуға үйрету. Авторының кім, не жайында, қай жылы, қайдан шыққаны туралы білуі шарт.
2. Кітапты түсінбей құр оқудан сақтандыру керек, талғап оқуға, оған көз - қарасын білдіре алуға, қысқаша фабула жазуға үйрету. Фабула - баяндалатын оқиғалар желісінің қысқаша мазмұны.
3. Оқыған кітабының ішінде түсінбеген сөзді не мақал - мәтелдерді, не дәйек сөздерді теріп жазып алуға арнайы дәптер аштыру керек. Осыдан келіп ол баланың еңбек етуге құлшынысы туады, зейіні артады, талғамы өседі, көп оқуға тырысады, сөздік қоры молаяды. Кітап оқуға қызығушылық ерте балалық жастан қаланады және осы жерде көбі ата - анаға байланысты болады. Отбасы баланың тұлғасын дамытуға ортасы болып табылады, оқуға деген қажеттілік, қызығушылық пен сүйіспеншілік қалыптасады. Сондықтан баланы уақытында оқуға үйретіп қана қоймай, оны оқуды жақсы көруге ұмтылдыра білуіміз керек. «Өзінді - өзің тану үшін кітап керек, өзгені тану үшін де кітап керек» депті атақты авар ақыны Р. Гамзатов. Адам айнаға қарап, бет - жүзіндегі өзгерістерді көретіні сияқты кітап арқылы да жаңа әлемді таниды. Басқа бір елдің, қоғамдық міндетін, тілін, дінін, тұрмысын, салт - дәстүрін біледі. Кітап - рухани қазына, байлық, өмір айнасы, замана сыры, тарих шежіресі, оқу - тәрбие құралы. «Артық білім кітапта, ерінбей оқып көруге» - деп Абай Құнанбаев атамыз айтпақшы, адам баласы үшін кітап - тілсіз тәрбиеші. Кітап адам баласына бала кезінен бастап, өмірінің соңына дейін сырлас досы бола алады.

Бүгінгі таңда жас ұрпаққа берілер білім мен тәрбиенің өз мәнінде сапалы болуы бірінші кезекте тұрғаны анық. Осыған орай еліміздегі бірден - бір рухани қазына ордасы - мектеп кітапханасы. Мектеп кітапханасы - кітап арқылы оқушылардың жан - жақты білім алуымен қатар, патриоттық рухта тәрбиеленуіне, саяси сапасын қалыптастырып, ғылыми, кәсіби, мәдени дәрежесінің дамуына әсер ететін бірден - бір әлеуметтік орын. Кітапханаға оқушылар келіп, қажетті әдебиеттерін жазғызып алып отырады, білімдерін толықтырады. Біздің жауапкершілікті міндетіміз: кітаптарды насихаттаудың түрлі формалары мен әдістерін ұйымдастыру арқылы оқырмандардың кітап оқуға қызығушылығын арттыру, жан - жақты дамыған баланы тәрбиелеуге жәрдемдесу. Оқушының ойлау қабілетін қалай

дамытуға болады? Оқушылардың білімге қызығушылығын оятуға не әсер етеді? Осы сұрақтарға тек педагогтар ғана емес, сонымен қатар кітапханашылар да ойлануда. Балалармен тәрбие жұмысын жүргізуде кітапхананың ерекше маңызды болатын себебі: бала кезде оқыған кітап көңілге ұялап қалады, бүкіл өмір бойына өзінің ізін қалдырады. Кітап оқу мәселесі бүкіл ұлтты толғандыруға тиіс. Кітапқа деген құштарлық – бұл тек кітапханашының ғана жұмысы емес, сынып жетекшісінің және ересектердің де жауапкершілікті болуы. Жастардың рухани дүниесіне де көп көңіл бөліп, көркем әдебиеттерге деген қажеттілікті арттырып, оқуға ынталандыруымыз керек, кітап оқуды насихаттау үшін жоғарғы деңгейде кітапханалық сабақтар, кездесулер, ауызша журналдар, сайыстар, ертеңгіліктер ұйымдастырып, оқырмандар сусындайтындай, ой - пікір туғызатындай етіп өткізу. Кітапхананы шынайы мәдениет ошағына айналдыру. Сондықтан мәдени ошақтарды жандандыру, оның ішінде балаларға қызмет көрсететін мектеп кітапханаларының еңсесін көтеру, дәстүрімізді сақтай отырып, өскелең ұрпақтың білімін, рухани байлығын арттыру, тиімді ақпаратпен қамтамасыз ету өз қолымызда. Оқушыны өз бетімен кітап оқуға үйрету, оны қалыптастыру

Кітап оқу - адамзат ойлап тапқан ең ғажайып құбылыстардың бірі. Рухани жан дүниеге демеу беріп, адамның адами қасиетін арттыратын да осы кітап. Тәрбиеміздің бастауы ертегі, жыр, дастандарымыз да бүгінгі ұрпаққа кітап болып жетті. Ұлы Абайдың :

Пайда ойлама, ар ойла,

Талап қыл, терең білуге.

Артық білім кітапта.

Ерінбей оқып көруге, деген сөзінен – ақ көп нәрсе аңғаруға болады. Сондықтан кітап оқу әр адам үшін қажет, кітап көбірек алғыр ойлауға баулып, албырт сезімді тежеуге, ішкі барлық ойлау және сезіну қабілетімізді қалыптастыратын сезім тәрізді ми гимнастикасы болып табылады.

Кітап - ол дос, жұбатушы, басшы, біздің түсініксіз және белгісіз болып қалған ойымыз бен сезімімізді қалыптастыруға көмекші; кітап өзінің мазмұнымен нәр татқызып, рухани қолдау береді.

Кітаппен шындап жұмыс істей алмау біреулердің кітапқа деген сүйіспеншілігін мұқалтса, енді біреулерді жүйесіз, ойланбай оқуға әкеліп соқтырады. Ол үшін оқу мәдениеттілігін игеру керек.

Оқу дегеніміз - бұл кітап мазмұнымен танысып, автордың кітаптағы ойын ұғыну, Оқу - бұл графикалық белгілермен берілген басқа біреудің ойын меңгеру. Оқу мәдениеттілігі алдымен оқуға деген көзқарас қалыптастырудан, оқырманнан кітап арқылы әлемді танып және оқудан өзіне пайда ойлауға тырысуынан басталады. Басқаша айтқанда, оқырман кітапты жеңіл уақыт өткізу үшін емес, өздігінен білім алып, өз еңбегін ұйымдастыруға және жетілдіруге пайдаланған жөн.

Мектептегі оқу үрдісі бастауыш сынып оқушыларынан оқудағы дербестікті талап етеді. Осыған орай, оқу еңбегінің барысында оларды ең алдымен кітаппен жұмыс істеуге үйретуден бастаған жөн. Көптеген бастауыш сынып оқушылары кітап үшін оқуды ұнатады. Сондықтан да балалардың оқуы үшін кітап тандап алуын үлкендер қадағалап отыруы тиіс.

Болашаққа жаңа ғана қадам басқан баланың оқуына ата-ана мен мұғалім бірлесе отырып басшылық жасап, бағыт беріп жіберу қажет.

Кітаппен жұмыс жасау, оқушының білім сапасын көтерудегі қажетті жағдай. Баланың жалпы дамуы мектептегі оқу мен оның өздігінен оқуына тығыз байланысты.

Оқушылардың кітап оқуға құмарлықтарын арттыру үшін мұғалім алдын ала жоспар құрады. Мұғалім сынып жоғарылаған сайын күрделендіре түседі. Бірте-бірте мәнерлеп оқуға дағды қалыптастыруға болады.

Мәнерлеп оқу екпінді дұрыс-қоя білу, оқу мәнерін меңгеру, тыныс белгілерін сақтап, дұрыс кідіріс жасау, дауысты сөйлемдегі ой мазмұнына сай баяу, жігерлі оқу немесе тілек, сұрақ, көңіл-күйді көтеріңкі күйде оқу ескеріледі.

Кітап оқуды жүргізудің бірнеше әдіс – тәсілдері бар:

Өз таңдаулары бойынша кітап оқу

Бірде кітапты талқылау

Бірде бірігіп оқу

Бірде балалардың әрқайсысының өзінің ұнаған жерлерін оқыту

Бастауыш мектеп баласының кітап оқуға ынтасын, көңілінің көзін ашып, қызықтыру.

1. Мектеп кітапханасы оқушыларды керекті шығармалармен қамтамасыз етуге тиіс.

Алайда керекті кітаптар мектеп кітапханасында табыла бермейді. Осыны ескеріп мұғалімдер сыныпта «Кітапхана бұрышын» ұйымдастырады. Осы ұйымдастырылған «Кітапхана бұрышы» арқылы ең үздік оқырман атағын жариялап, мадақтау.

1. Оқымысты қоян

2. Қазақ халық ертегілері

3. Шөл ертегісі

4. Қойшы бай

5. Әйбат ертегілер

6. Керіктің құпиясы

7. Су ертегісі

8. Әжемнің ертегілері

9. Арлан күшік

2. Кітап оқуға қызықтыра түсу мақсатында оқылған ертегілер мазмұнына түрлі түсті бояумен суреттер салып ертеңгіліктерді өткізу тиімді. Мұндай ереңгіліктерді оқушылардың тоқсан бойы оқығандарына есеп беру ретінде әрбір тоқсан аяғында өткізуге де болады. Ілінген суреттерге қарап, оның қай ертегіге қатысты екенін айтып, кітаптағы суреттеріне мән берудің маңызы зор екенін естен шығармау керек. Бастауыш сынып жасындағы балалар үшін кітаптағы суреттердің тәрбиелік мәні зор. Олар баланың оқығандарын түсінуіне, есте сақтауына көмектеседі.

Қай ертегіге қатысты...

3. Өз қалауымен оқылған кітаптарды дәптерге тізіп жазып отырған дұрыс немесе мынадай кесте толтыруға болады.

Дәптер беті:

Тақырыбы:

Авторы:

Шығарманың

Кейіпкері

Мәселелері

Қысқаша

мазмұны Пікір

4. Бірлесе отырып кітап оқу, оқығаны туралы ой бөлісу

3 топқа бөліп балаларды бірлесе отырып топпен жұмыс істеуге баулу, жұмыс үстіндегі еркіндік, тек сөйлеушіні тыңдауға ғана емес, ойлауға жетелеу, өз ойын жеткізуге баулу. Топпен жұмыс істеуде қасындағы достарының пікірін сыйлай біледі.